

Методичний коментар до теми “Все пов'язане з усім”

Підсумкова мандрівка сторінками підручника

Тема цього місяця дає змогу поєднати матеріал попередніх тем, показати, як пов'язані окремі факти, які ми розглядали протягом року.

Ми підсумовуємо роботу за весь 2-й клас, тому хочеться зробити урок незвичним і трохи святковим, показати кожному його досягнення, похвалити, і з гарним настроєм піти на канікули.

Дайте дітям змогу відчути себе переможцями — побачити свої досягнення, порадіти не лише власним успіхам, а й досягненням однокласників та однокласниць. І, зрештою, побачити, до чого треба прагнути.

Поміркуйте, як показати успіхи кожного учня так, щоб усі їх побачили, як кожного нагородити грамотою за особливі здобутки, як окрилити дітей, показавши кожному напрям подальшого зростання.

Налаштуйте дітей так, щоб вони не сприймали формувальне оцінювання як контроль знань, оцінювання їхньої роботи, а розглядали як можливість підсумувати набуті знання, подивитися інакше на вже знайоме, можливо, побачити те, що за певних причин залишилося поза увагою.

І, звичайно, відповіді на запитання опитувальника мають підштовхнути дітей до розмірковувань. Тож важливо спостерігати, які саме запитання найбільше зачепили, що діти обговорювали, про що, можливо, сперечалися. Це також важливий момент для розуміння, як діти сприйняли ваші акценти, як вони їх для себе розставили, як краще діяти надалі.

Обов'язково влаштуйте особливе святкове обговорення з приємними сюрпризами та несподіванками. Важливо показати дітям, як багато вони дізналися, що цікавого навчилися. Ми маємо ще раз показати нашим учням, що здобуті знання знадобляться їм у житті. Діти розмірковують, що сподобалося, а що ні, що хочеться змінити, а що змінювати не варто.

Спостерігайте, які завдання опитувальника сподобалися учням найбільше, і поміркуйте над тим, щоб продовжити їх обговорення в наступному році — зробити їх темою проєктів, лепбуків, створити книжку, влаштувати виставку тощо на наступний рік.

Нагадуємо, що форму, в якій відбуватиметься оцінювання, визначає педагог, зважаючи на умови навчання, можливості дітей і їхніх батьків. Не варто виключати можливість опрацювання опитувальника вдома, разом із батьками. З одного боку, батьки побачать, чого діти навчилися за місяць, зрозуміють важливість і практичну спрямованість набутих знань і вмінь. З іншого боку, об'єктивно побачать рівень знань, зрозуміють, над чим варто попрацювати. А можливо, й деякі запитання опитувальника варто обговорити в родині.

Розглянемо, як можна аналізувати відповіді учнів на запитання опитувальника.

Тест на довіру між педагогом і учнями

Навчальний рік фактично вже завершено, і тут усе має бути зрозуміло. Просто сприйміть це як підсумковий тест на довіру та поміркуйте, чи задовольняють вас його результати, як можна їх покращити.

Нагадуємо, що важливо побачити не ім'я та прізвище з класного журналу, а чи може вчитель правильно зрозуміти, де чії відповіді. Адже тест на стосунки в класі — це питання довіри між педагогом, учнями й батьками. Якщо діти довіряють педагогові, упевнені, що вчитель справді виконає свої обіцянки, знають, що батьки не сваритимуть за погані відповіді, то дитина відрекомендується так, щоб було зрозуміло, хто саме відповідав на запитання.

Наші мрії

Спочатку поговоримо про мрії: чи варто мріяти, навіщо потрібні мрії, як ми маємо діяти, щоб мрії стали реальністю. У цій добірці є запитання на розмірковування (якщо дитина ще не замислювалася над цим, то запитання має підштовхнути її до роздумів), на вміння уявити ситуацію на картинці, на об'єктивність оцінювання власних сил тощо.

- Чи обов'язково людина має мріяти?
- Оціни, наскільки важливо для досягнення мрії мати знання?
- Наскільки важливо вміти досліджувати різні варіанти розв'язування проблеми?
- Які риси характеру, на твою думку, потрібні для досягнення мрії?
- Які з цих рис характеру в тебе вже є?

Якщо дитині складно відповісти на наступні запитання, запропонуйте їй увійти в картину та уявити себе її персонажем — чи подобається слухачам, як грає дівчинка, що вона має робити, щоб цього досягти, чи може дівчинка мріяти гарно грати на скрипці.

- Про що мріє дівчинка?
- Поміркуй, чи робить щось дівчинка для того, щоб здійснити свою мрію.

Шукаємо зв'язки навколо

Наступні запитання допомагають з'ясувати, наскільки добре діти орієнтуються в матеріалі цієї та попередніх тем. Не варто перед формувальним оцінюванням усе повторювати — адже ці знання діти мали засвоїти й не забути так швидко.

Дітям запропоновані завдання різного спрямування — фантазійні, на функціональне та логічне мислення, винахідницькі та екологічні завдання тощо.

- Про що можуть розмовляти пташка і дощовий черв'ячок? Запиши 2 речення з їхньої розмови.
- Поміркуй, що впливає на родючість ґрунту.
- Як гадаєш, що найбільше впливає на напрям польоту повітряної кулі?
- Поміркуй, без чого не може існувати ліс.
- Без чого не може їздити машина?
- Хто винен у тому, що краб потрапив у таку халепу? Поясни відповідь.

Наступні запитання допомагають дітям зазирнути в майбутнє та поміркувати, як наші дії можуть вплинути на майбутнє.

- Що може впливати на твоє майбутнє?
- Як гадаєш, коли люди стають дорослими?
- Чи варто намагатися швидше подорослішати?

Озираємося назад

Останній, уже традиційний блок запитань, дає змогу дізнатися, що обговорюють діти поза уроками, побачити, наскільки учні зацікавилися курсом “Я досліджую світ”, поглянути на роботу педагога очима дітей, поміркувати, як варто змінити діяльність на уроках.

Запитання “Які сторінки підручника ти найбільше обговорював/обговорювала з друзями не лише на уроках?” певною мірою допомагає з'ясувати, які форми роботи подобаються дітям найбільше. Цього разу дитина має пригадати сторінку, знайти її та записати номер. Так ми перевіряємо одразу кілька вмінь — орієнтуватися у змісті підручника, знаходити потрібну сторінку, записувати номер сторінки так, щоб інші зрозуміли.

Варто також зіставити відповіді дітей, які дружать, і з'ясувати, наскільки їхні відповіді збігаються. Це також дасть змогу з'ясувати, до якої міри щирими були діти. Тож відповіді покажуть, на що варто звернути увагу, а в іншому допоможе педагогічна майстерність.

Ці запитання допомагають з'ясувати, наскільки дітям сподобалися фрагменти художніх творів і чи є в них потреба читати не лише підручник.

- Персонажі якої книжки сподобалися тобі найбільше?
- Які з цих книжок ти прочитав/прочитала повністю?

Якщо дитина не прочитала повністю жодної книжки, фрагменти яких вміщено в підручнику, поцікавтеся, що вона читає в позаурочний час, що її цікавить. Можливо, вона читає інші книжки або їй варто порекомендувати для читання інші книжки.

Наступні запитання дадуть вам змогу зрозуміти, наскільки матеріал курсу доступний дітям, що варто змінити у викладанні, над чим попрацювати додатково. А можливо, з деякими учнями варто попрацювати індивідуально або звернути увагу їхніх батьків на певні труднощі в опануванні навчального матеріалу.

- Яке із цих завдань тобі було найлегше виконувати?
- Що тобі подобається найбільше?
- Яке завдання тобі було важко виконувати?

Але не варто надто перейматися тим, що час від часу в дітей виникають труднощі, адже неможливо навчатися, не долаючи перешкод. Головне, щоб діти бачили, що в змозі їх долати. І пам'ятайте: перемоги, здобуті легко й без зусиль, не так цінуються.

Далі ви маєте змогу з'ясувати, наскільки діти цікавляться курсом і зробити відповідні висновки.

- Чи цікаво тобі, яким буде підручник для 3 класу?

І наостанок найприємніше — діти самостійно визначають свої досягнення. Цікаво, чи збігаються ваші погляди та погляди батьків? Чому так трапилося?

- Яким своїм досягненням ти особливо пишаєшся?
- Напиши побажання для мене, а я напишу тобі своє в секретній записочці.